

Lovastusa szakág 2019-2021. közötti fejlesztési programja

„Kicsiből, közepes szakágot!”

A lovastusa az olimpiai szakágak között a legkisebb versenyzői létszámmal rendelkezik itthon. Teljesen jogos tehát, hogy a kis szakágak közé kell sorolni, de legfőbb célunkként azt kell kitűzni, hogy a kis szakágból 4 éven belül közepes szakág legyen, vagyis legkevesebb 300 lovas licence kiváltására kerüljön sor egy évben. Az álláspontom az, hogy a létszámnövekedéssel csak egyetlen megoldandó problémát ragadunk ki, de mégis közvetve vagy közvetlenül valamennyi gondját megoldaná ennek a sportágnak.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy a lovastusa az az olimpiai szakág, amelynél a ló és lovas nemzetközi minősülésére nagyobb lehetőség nyílik, mint a díjugratásban, vagy a díjlovaglásban. Ennek egyik oka az, hogy nemzetközi szinten is jelentősen kisebb versenyzői létszámmal rendelkezik a szakág. A másik, hogy hazai tenyésztésű lovakkal, és elsősorban saját neveléssel is mérhető eredményeket lehet elérni nemzetközi szinten is. Ebből egyértelműen az következik, hogy fejlesztésre érdemes terület a lovastusa Magyarországon is, mert tágabb lehetőség nyílik arra, hogy versenyzőink az európai is világversenyeken részt vehessenek, sőt egyszer ismételtlen legyen olimpiai résztvevőnk is. ahhoz, hogy olimpiai kvalifikációt szerezhessünk a szakág fejlesztését az alapoknál kell elkezdenünk, és elsősorban nem a célt, hanem az utat kell kijelölnünk. Az út pedig egyértelműen az, hogy folyamatosan növeljük a versenyzői létszámot, és a versenyek színvonalát. Az élvonalban lévő versenyzőinknek, pedig megfelelő szakmai támogatást nyújtunk, valamint a felkészülést biztosító versenyekre segítsük a kijutást, és ott az eredményes szereplést.

Persze a szakág sok szempontból jelentős hátrányban van a legdinamikusabban fejlődő, és nagyszámú versenyzői licenccel rendelkező díjugratókkal szemben. Egy military versenyző a terepszakasz miatt évente 8-12 versenyen tud részt venni. A magasabb kategóriákban ez a szám még ennél is kisebb. Szemben a díjugratással, ahol kisebb számokban jóformán minden hétvégén el tud indulni egy versenyen, amely akár 2-3 napos is lehet.

Nagyságrendekkel többbe kerül egy verseny megrendezése, mint a másik két szakágban. Egy tereppálya megépítéséhez megfelelő adottságú talajra van szükség és a pálya, valamint a gátak megépítése 10-15 millió forintot is felemészt, az éves felújítása és karbantartása is többmillió nagyságrend. Ebből is adódik, hogy kevés versenyhelyszínnel rendelkezünk, és ezek körül is csak néhányan van meg az igazán jó adottságú talaja.

Magyarországon a military versenyzők között csak 4-5 lovasról mondható el, hogy hivatásszerűen űzi ezt a sportot. Nem is lehet ez másképp mindaddig, ameddig évente ilyen kevés verseny kerül megrendezésre és azokon alig haladja meg a startszám a 80-100-at. Ebből adódik, hogy a versenyzők jelentős pénzdíj bevételekkel nem számolhatnak és itthon megfelelő rutint nem tudnak szerezni ahhoz, hogy a nemzetközi mezőnyben „jövedelemtermelő módon” szerepet tudjanak vállalni.

E sok negatívum ellenére a military az elmúlt időszakban ismét a fejlődés jeleit mutatja. Folyamatosan nő a licenccel rendelkező lovasok és lovak létszáma, ebben az évben ismét növekedett a versenyhelyszínek, és a megrendezésre kerülő versenyek száma. A létszámnövekedés első sorban a fiatalok körében jelentkezett, ma már egy AK, A0 versenyszámban 50-60 kezdő lovas áll starthoz. Ebben az évben már a versenyeken tartósan 100 fölötti nevezés van.

Büszkén mondhatjuk el, hogy a versenyhelyszíneinken egyre jobb körülmények között, minőségi pályákon lehet versenyezni, különösen igaz ez a nemzetközi versenyekre.

Bábolna, Nagykanizsa és Alag olyan színvonalú versenyeket rendez már, hogy azok valóban megállják a helyüket nemzetközi szinten. A póni EB megrendezése ürügyén Kaposvár ismét jó adottságú versenyhelyszínünk lett. Az idei első bábolnai versenyen sikerült megdönteni az elmúlt időszakban mért startok számát, és az alagi versenyen 10 ország világszínvonalon is magasan kvalifikált lovasai vettek részt, kitűnő körülmények között a hosszú 4 csillagos versenyszámban is.

Két évvel ezelőtt, 18 év után ismét felnőtt Európa bajnoki résztvevőnk volt és idén már minden bizonnyal csapattal tudunk kimenni a felnőtt Európa bajnokságra, úgyszintén már most tavasszal megvannak az első ifi minősülések az ez évi kontinensviadalra. Hosszú évtizedek után ismét van nemzetközi szintre kilépő póni párosunk is, és csapatot indítunk az amatőr Európa bajnokságon is.

Nézzük meg miért fontos az, hogy a versenyzői létszámot növeljük, és kis szakágból közepes szakággá fejlesszük magunkat.

1. A versenyző létszám növekedése magával hozza a licencek rendelkező lovak számának növekedését, valamint ezzel összefüggésben az edzők és bírók által befizetett licencek összege is növekszik. Ezzel javul a szakág pénzügyi egyensúlya.
2. A versenyzői létszám növekedésével a startszámok is növekednek, így elérhető, hogy a magas költséggel járó versenyeknél a versenyrendezők megfelelő bevételhez jussanak. Ezzel összefüggésben növekszik a szakág bevétele, valamint a versenyzők között felosztandó pénzalap. Az újonnan csatlakozó versenyzők a gyermek és ifi mezőnyből kerülnek ki, így a nagyszámú lemorzsolódás ellenére is stabil alapokat jelent egy későbbi felnőtt mezőny kialakulásához.
3. Az ilyen kis létszámú versenyeknél képtelenség a szponzorok meggyőzése. A résztvevők száma, a nézettség, vagyis az elérhető célközönség olyan kicsi, hogy csak a sportághoz szorosan kapcsolódó vállalkozások vonhatók be támogatóként. A létszámnövekedés erre is megoldást ad.

Milyen eszközökkel tudjuk elérni ezt a létszámnövekedést?

1. Együttműködés más szakágakkal

Szorosan együtt kell működni elsősorban a díjugrató szakággal, valamint a nagy létszámú szabadidő szakággal. A military bázisát jelentős mértékben az innen érkező, átnyergelő lovasok adják. Ez ma is jól megfigyelhető, mert nézve az újonnan starthoz álló fiatalokat többségüknek van díjugrató múltja, vagy a szabadidős versenyek köréből érkeznek a mi szakágunkba. Az ezekben a szakágakban lovagló fiatalokkal meg kell ismertetni a military szépségét, kedvet kell csinálni ahhoz, hogy bátran vállalkozzanak a terepszakaszok teljesítésére is. Ehhez közös versenyeket kell rendezni, és olyan military edzőtáborokat, amelyek teljesen nyitottak és lehetőséget biztosítanak arra, hogy más szakágak lovasai, vagy rajtengedély vizsgával nem rendelkező lovasok is tudásuknak megfelelően részt vehessenek. Ezeknél az edzőtáboroknál alacsony, vagy névleges részvételi díjjal vehessenek részt a lovasok és olyan edzők is meghívásra kerüljenek, akik szívesen vesznek részt képzéseken és minősített military edzőkké kívánnak válni.

2. A biztonság fejlesztése

Tudatosítani kell a fiatalokban, az amatőrökben, de legfőképpen a szülőkből, hogy a military egy biztonságos sportág. Meg kell ismertetni, hogy a tereppálya megépítésénél ma már nem a nagy és veszélyes ugrások dominálnak, hanem olyan vonalvezetés kerül kialakításra, és olyan összetett ugrások kerülnek megépítésre, amelyek a ló és lovas összhangját, kellő idomítottságát helyezik előtérbe. Tudatosítani kell, hogy a rögzített akadályok többsége ma már itt is biztonsági mechanizmusokkal van ellátva, így azok rombolhatók, elkerülendő az esetleges súlyos baleseteket. Azt látom, hogy az egyik legnagyobb gát, hogy a fiatalok militaryzni jöjjenek az, hogy az edzők, szülők elrémisztik azzal, hogy ez egy veszélyes sportág.

3. Az AK kategória támogatása

Mintegy 15 évvel ezelőtt bevezetésre került az A0 kategória, amely arra volt hivatott, hogy kezdő lovasok is teljesíteni tudják a pályát és kedvet kapjanak ehhez a sportághoz. Sajnos az idő folyamán az A0 követelményrendszere is egyre nehezedett, és ma már nyugodtan mondhatjuk, hogy gyakorlott lovas kell a teljesítéséhez. A kezdetekben az A0 kategória bevezetése robbanásszerűen megnövelte a military lovasok számát.

Mintegy 3 évvel ezelőtt bevezettük az AK kategóriát, amely még a korábbi A0 követelményrendszerénél is könnyebb feladatokat állít ló és lovasa elé. Arra is lehetőség van a versenyszámban, hogy csapatok induljanak, és egyes lovak vagy lovasok csak egy-egy versenyszámbot teljesítsenek. Ahogy ismerté vált ez a kategória, és a versenyrendezők felismerték az ebben rejlő lehetőséget egyre nagyobb létszám indul ebben a kategóriában. Részben ennek is tudható be az elmúlt időszak létszámnövekedése. Szükséges, hogy segítsük a versenyrendezőket abban, hogy valamennyi hazai rendezésű nemzeti versenyen AK, és póni kategória kiírásra kerüljön, még akkor is, ha ezek a számok önállóan anyagilag még nem rentábilisak. Az AK kategória lehetőséget ad arra is, hogy tenyésztők, vagy fiatal lovak képzésével foglalkozó lovasok, lótulajdonosok felmérhessék a lovak képességeit.

4. Szakemberképzés

A létszámnövekedés egyik legnagyobb gátja az, hogy a szakág nem rendelkezik megfelelően képzett és megfelelő létszámú szakember gárdával. Lovasaink versenyről versenyre ugyanazon bírók előtt lovalognak és az edzők száma is nagyon alacsony. Reményt keltő, hogy ismét kezd kialakulni néhány műhely, ahol egy-egy megfelelő szaktudással rendelkező edző körül sok fiatal lovas csoportosul. Ezek a csapatok kiváló munkát végeznek, és egymás után adják a szakágnak az eredményes lovasokat. Szükséges szakmailag és anyagilag is támogatni ezeket az egyesületeket, műhelyeket, mert többségük mostoha körülmények között dolgozik, és így próbál fiatalokat nevelni és eredményeket elérni.

5. Az edzői létszám növelése és képzése

A szabadidő lovasok körében vannak olyan szakemberek, akik megfelelő továbbképzés esetén kiváló military edzők lehetnek és a fiatal kezdő lovasokat nagy létszámban hozhatnák át a military szakágba. Tudomásul kell venni, hogy a fiatal lovasok ragaszkodnak edzőjükhöz, és csak akkor váltanak, ha a fejlődést edző, és tanítványa egyszerre, együtt lépi meg.

6. Pályaépítés, versenyhelyszínek támogatása

Egyik legfontosabb feladat, hogy a versenyhelyszínek minőségét növeljük és új versenyhelyszínek is bekerüljenek a körforgásba. Eddig jóformán kizárólag Nyugat-Magyarországon rendeztünk versenyt. Elengedhetetlen, hogy a kelet-magyarországi régiókban is versenyhelyszíneket fejlesszünk, és kezdetekben kisebb kategóriákban, majd egyre magasabb kategóriákban versenyeket rendezzünk. Az ottani lovasokat be kell vonnunk a vérkeringésbe és lehetőséget kell biztosítani számukra nem csak a versenyzésre, hanem hogy ezeken a pályákon edzéseket is tudjanak tartani, vagy edzőtáborok kerüljenek megrendezésre. El is indult ez a folyamat, ma már 3-4 ilyen fejlesztés vette kezdetét. Ezeknek a versenyrendezőknél a pálya megépítéséhez kell megfelelő anyagi támogatást adni.

7. Az élvonalbeli lovasok támogatása

Ahhoz, hogy fiatalokat tudjunk toborozni a szakágba elengedhetetlen, hogy lássák maguk előtt a fejlődés lehetőségét, az elérhető eredményeket. Minden fiatal sportoló számára fontos, hogy testközelben legyenek azok az élvonalbeli fiatal, vagy felnőtt lovasok, akik eredményesen tudják megmérettetni magukat a nemzetközi mezőnyben is. Mintákat, példákat, sőt példaképeket kell állítani. Ezért szükséges, hogy mindent megtegyünk annak érdekében, hogy tehetséges versenyzőink kijussanak a nemzetközi porondra és eredményeikről a hozzáértő közönség tudomást szerezzon. Segítséget kell nyújtanunk ezeknek a lovasoknak ahhoz, hogy a külföldi minősítő versenyeken részt vegyenek és minősülésük esetén a kontinensviadalokon részt vehessenek.

8. Marketing munka

Ahhoz, hogy a sportágot népszerűsítsük, megfelelően propagálni kell a versenyünket és az ott zajló eseményeket érthetővé kell tenni a nem szakmai közönség számára is. A jelentősebb nemzetközi versenyeken elengedhetetlen, hogy legalább a terepszakasz kivetítőn követhető legyen. Ezen túlmenően külföldön is megfelelően meg kell mutatni, hogy magas színvonalú versenyeket tudunk rendezni. Együttműködési megállapodást kell kötni olyan nagy nemzetközi céggel, amelyik biztosítja, hogy a streamelt felvétel több országban is látható legyen.

A támogatási keret felhasználási terve

1. Versenyhelyszínek támogatása

Annak érdekében, hogy az alagi, a bábolnai, a kaposvári és a nagykanizsai versenyek színvonala tovább növekedhessen beruházási támogatást kell nyújtani a tereppálya fejlesztéséhez a versenyrendezőnek. Ezeken a versenyhelyszíneken elsősorban egy további vizes akadály megépítése szükséges ahhoz, hogy a pályavezetés jobban variálható legyen, ne ismétlődjön évről évre. Az alagi pályán meg kell építeni a kisebb kategóriájú versenyszámok gátjait, mert ezáltal évente akár további 3-4 nemzeti verseny is rendezhető lenne a területen. Az alagi pálya fejlesztése lehetőséget biztosít arra, hogy kiváló talajon, az akadályok felhasználásával magas színvonalú edzőtáborokat tudjunk szervezni.

A keleti országrészben az újonnan megépülő versenyhelyszíneknek kell az akadálypark megépítéséhez anyagi támogatást nyújtani oly módon, hogy a versenyrendezőtől a szakág kellő garanciát kap arra vonatkozóan, hogy a támogatás fejében hosszútávon megfelelő minőségű versenyeket rendez. Ezek a versenyhelyszínek is jól használhatók a környező lovasok részére szervezett edzőtáborok lebonyolítására. Egy mobil akadálypark elkészítése lehetőséget ad arra, hogy alacsonyabb karbantartási költséggel, tárolhatók legyenek a gátak, és több helyszínen is használhatók legyenek.

A biztonságos terep érdekében a FEI által javasolt, és rendszeresített biztonsági mechanizmusokat kell beszerezni és a versenyrendezőknek kikölcsönözniük.

A felhasználásra kerülő összeg: 28.000.000

2. Az utánpótlás támogatása

Ahhoz, hogy fiatal lovasokat vonjunk be olyan kedvcsináló, a sportágot bemutató edzőtáborokat kell szervezni, amelyen a kezdő kategóriájú lovasok is biztonságosan részt tudnak venni. Ez szükséges azoknak a lovasoknak is, akik most csatlakoztak ehhez a sportághoz annak érdekében, hogy az alapokat elsajátítsák és az első versenyeken ne érje őket kudarc. Az edzőtáborokat regionálisan kell tartani, melyre az újonnan fejlesztett versenyhelyszínek adnak alapot. Évente legalább 6-8 edzőtábor szükséges országosan. Az edzőtáborokban nagy hangsúlyt fektetünk a terepszakasz teljesítésére, és a díjlovaglás képzésére. Olyan díjlovas edzők kelljenek, akik speciálisan értenek a militaryban felállított díjlovas követelményeknek.

A felhasználásra kerülő összeg: 7.000.000

3. Szakmai képzések

A meglévő bírói állomány létszámát fokozatosan növelni kell. A hazai, és lehetőség szerinti külföldi továbbképzésükhöz anyagi támogatást kell nyújtani. El kell érniük, hogy további nemzetközi szintű bíróink és szakembereink legyenek, mely nagymértékben emeli a hazai versenyek színvonalát, valamint a sportdiplomáciában is fontos szerepet játszik.

Az szakképzett edzői létszám növekedése érdekében is folyamatos képzéseket kell tartanunk, és az edzőtáborok lebonyolítása során be kell vonni ezeket a sporttársakat, hogy az ott látottakat, tanultakat tovább tudják adni tanítványaiknak.

A felhasználásra kerülő összeg: 4.000.000

4. Az ifjúsági és felnőtt válogatott keret támogatása

A tervek szerint ebben az évben az ifjúsági Európa-bajnokságon 2-3 fővel, az amatőr Európa-bajnokságon 6 fővel, és a felnőtt Európa-bajnokságon 3 fővel tudunk részt venni. Lovasaink minősülése nagy részben megtörtént, így a feladatunk első sorban ebben az évben az, hogy a felkészülésüket megfelelő nemzetközi versenyeken biztosítsuk és támogassuk a versenyre való kijutást és részvételt.

A felhasználásra kerülő összeg: 6.000.000

5. Marketing célok

Anyagi támogatással és szponzorok bevonásával biztosítjuk, hogy ebben az évben 2-3 nemzetközi verseny legalább terepszakasza az interneten követhető legyen és a nemzetközi lovas társadalomhoz eljuttatjuk a versenyek élő közvetítését. Ezeken a versenyeken kivetítő bérlésére és kommentátor alkalmazására is sor kerül.

A felhasználásra kerülő összeg: 3.000.000

A támogatási keretből 2.000.000 Ft-ot tartalékként különítünk el, melyet kizárólag a fenti célok megvalósításához használunk fel szükség esetén.

Közép, és hosszú távú tervek

A szakágnak az előbbieken vázolt támogatások segítségével rá kell lépnie arra az útra, amely révén megvalósulhat az a cél, hogy ismét olimpiai kvalifikációt szerezhessen versenyzőnk. Reális célként - a most ismert kvalifikációs rendszerben - elsődlegesen csapattal lehet ezt megvalósítani.

- A versenyhelyszínek támogatásával el kell érniünk, hogy olyan szintű nemzetközi versenyek kerüljenek itthon megrendezésre, amelyek alapokat tudnak adni lovasainknak a külföldi megmérettetésekhez. Ezeken a pályákon biztosítani kell a folyamatos gyakorlás lehetőségét, és az edzőtáborok megrendezésének. Olyan nemzetközi versenyek hazai megrendezésére kell pályázni, amelyek népszerűsége, látogatottsága, és hírértéke segíti a hazai lovastusa fejlődést, és megítélését itthon, és külföldön.
- A legfőbb feladat az, hogy a tágabban vett válogatott keret kiválasztásának kritériumait kidolgozzuk. El kell kerülni, hogy a párosok kizárólag az adott évben elért eredményeik alapján kerüljenek a keretbe, és jussanak ki nemzetközi versenyekre. Ennek érdekében olyan hazai pontrendszert kell kidolgozni, amely alapján figyelemmel kísérhető a ló, és külön a lovas fejlődése, és elért eredményei.

Ennek alapul vételével kell egyénileg kidolgozni, hogy milyen típusú támogatásra van szüksége egyes lovasoknak, ahhoz, a keret tagjaivá válhassanak, és ott eredményesen versenyezzenek.

- Nagy hangsúlyt kell fektetni, arra, hogy a párosok a díjlovaglás terén látványosan fejlődjenek. A sportág mindig legfőbb célként azt tekintette, hogy a terepszakaszon jó teljesítmény szülessen. A mai nemzetközi trend abba az irányba mutat, hogy a megmérettetés sikeressége a ló idomítottságán múlik nagyrészt. Nagyobb hangsúlyt kap a díjlovaglás, és közhelynek számít, de kiemelkedő díjlovas eredmény nélkül nem lehet helyezést elérni a versenyeken. Közép távon olyan nemzetközi gyakorlattal rendelkező edzőkkel kell együtt működni, akik kellő kitekintéssel, gyakorlattal, és tapasztalattal rendelkeznek abban, hogy milyen módon kell a nemzetközi követelményeknek eleget téve megalapozottan felkészülni a jelentősebb megmérettetésekre. Az ilyen típusú szakembereket coachként is használni kell, annak érdekében, hogy a versenyhelyszíneken dolgozó csapatvezetőink megfelelően felkészülten tudják segíteni lovasainkat.
- Válogatott lovasainkat támogatnunk kell abban, hogy a lovak felkészítésében állatorvosi támogatást kapjanak. A lovak takarmányozása, kondicionális felkészítése, és egészségi állapotának megőrzése szervezett, a válogatott keret mellett állandóan együttműködő állatorvosra, vagy állatorvosokra van szükség. Ezen állatorvosok szakmai véleménye fontos szempont kell legyen a válogatott keret nemzetközi versenyének összeállításánál.
- Nagy hangsúlyt kell fektetni az utánpótlás biztosítására, és nevelésre, megtartására. Tekintettel arra, hogy a hazai lovastusában nem alakult ki nagyobb létszámú hivatásos lovas réteg, így a félig amatőr, de elhivatott tehetséges lovasoknak olyan anyagi, és szakmai segítséget kell hosszabb távon biztosítani, hogy munkájuk mellett is fel tudjanak készülni a válogatott keret által megkövetelt versenyekre.
- Szoros együttműködést kell kialakítani azokkal a lótenyésztőkkel, akik lovai tradicionálisan jól megállják helyüket ebben a sportágban. Biztosítani kell számukra a lehetőséget, hogy fiatal lovaikat kipróbálhassák, és ennek anyagi terheit részben át kell vállalni, hogy ösztönző legyen lovaikat megmutatni a hazai lovastusa versenyzőknek.

Lovastusa Szakbizottság